

GAISMOŠANAS OPERATORA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Gaismošanas operators	Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3. PKL) (atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (4. LKI))
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Nav.	
Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Nav.	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
<p>Gaismošanas operators piemēro gaismas māksliniecišķos risinājumus, nodrošina un pārbauda gaismu izvietošanu, izvēlas nepieciešamo gaismas avotu daudzumu, jaudu un gaismas staru virzienu, nodrošina gaismas iekārtu un gaismu vadības sistēmu darbību teātrī (uz skatuves), kino, televīzijā (studijā), dažādos pasākumos, koncertos, izrādēs radošos projektos, piedalās video filmēšanā (reklāmas klipos), kā arī veic gaismošanu vides objektiem.</p> <p>Gaismošanas operators strādā kultūras institūcijās (teātrī, kino, televīzijā), uzņēmumos, kas nodrošina un plāno dažādus gaismas māksliniecišķos risinājumus pasākumos, kino, televīzijā, teātrī un videofilmās.</p> <p>Gaismošanas operatora pienākumi un uzdevumi:</p> <p>3.1. Gaismošanas procesa plānošana:</p> <ul style="list-style-type: none">– noskaidrot gaismošanas darba uzdevumu;– noskaidrot gaismošanas specifiku;– noskaidrot objektā pieejamo elektrisko jaudu;– apzināt gaismu iekārtu kvalitāti un skaitu;– izvērtēt gaismošanas palīgierīču nepieciešamību un skaitu;– izveidot gaismošanas komandas sastāvu;– piedāvāt atbilstošākos gaismojuma tehniskos risinājumus;– izvērtēt ar gaismošanas procesu saistītos riskus. <p>3.2. Gaismošanas procesa organizēšana:</p> <ul style="list-style-type: none">– sagatavot gaismošanas tehnikas komplektāciju;– pārbaudīt gaismošanas tehnikas stāvokli;– sagatavot gaismošanas tehnikas papildaprīkojumu;– sagatavot gaismas pulti darba procesam;– sagatavot gaismošanas tehniku transportēšanai;– pārliecināties par gaismošanas tehnikas nogādāšanu un gatavību darbam. <p>3.3. Gaismošana:</p> <ul style="list-style-type: none">– izveidot māksliniecišķi un tehniski augstvērtīgu gaismas partitūru;– izveidot gaismu izvietošanas shēmu;– koordinēt gaismas tehniķu darba procesu;	

- uzstādīt gaismošanas tehniku;
- piemērot esošās gaismas partitūras un shēmas darba videi;
- izveidot partitūru gaismas pultī.

3.4. Gaismas partitūras un shēmas kvalitātes kontrolēšana:

- pārbaudīt gaismas partitūru un shēmu atbilstību mākslinieciskajai iecerei;
- uzturēt gaismas partitūru un shēmu atbilstoši mākslinieciskajai iecerei;
- sekot līdzi izmaiņām gaismas krāsu temperatūrā;
- nodrošināt gaismošanas tehnikas darbību darba procesā;
- veikt izmaiņas gaismas partitūrā vai shēmā atbilstoši situācijai darba procesā.

3.5. Darba un vides aizsardzības noteikumu ievērošana:

- ievērot darba aizsardzības noteikumus;
- ievērot ugunsdrošības noteikumus;
- ievērot elektrodrošības noteikumus;
- ievērot vides aizsardzības noteikumus.

3.6. Profesionālās darbības pamatprincipu īstenošana:

- lietot valsts valodu;
- lietot vienu svešvalodu;
- lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
- sazināties ar pasūtītāju un sadarbības partneriem;
- sadarboties gaismošanas procesā ar darba komandu un citiem dienestiem vai institūcijām;
- risināt konfliktsituācijas;
- ievērot darba tiesisko attiecību normas;
- ievērot saistošo likumdošanu;
- veikt darba uzdevumus atbilstoši uzņēmējdarbības principiem;
- plānot gaismošanas procesu;
- veikt preventīvos pasākumus iespējamo risku novēršanai gaismošanas procesā;
- vadīt komandas darbu;
- pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
4.1.	Noskaidrot gaismošanas darba uzdevumu.	<p>Analizēt saņemto uzdevumu gaismošanas procesam.</p> <p>Precizēt darba uzdevumu gaismošanas procesam.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Informācijas analizēšanas pamatprincipi.</p> <p><u>Izpratnes līmenī</u> Nozares tehnoloģiju un to pielietošanas attīstības tendences.</p>	<p>Spēja noskaidrot gaismošanas darba uzdevumu un pielāgot tehniskos risinājumus atbilstoši mākslinieciskajai iecerei un darba videi.</p> <p align="right">4. LKI</p>
4.2.	Noskaidrot gaismošanas specifiku.	<p>Apzināt darba vidi.</p> <p>Pielāgot tehniskos un mākslinieciskos risinājumus atbilstoši darba uzdevumam un darba videi.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Scenārija veidošanas pamatprincipi.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Scenogrāfijas pamati.</p>	<p>Spēja izvērtēt un piemērot gaismošanas tehniskos un mākslinieciskos risinājumus.</p> <p align="right">4. LKI</p>
4.3.	Noskaidrot objektā pieejamo elektrisko jaudu.	<p>Sazināties ar objekta atbildīgo personu par elektrību.</p> <p>Noteikt elektrisko jaudu objektā.</p> <p>Lietot mērierīces elektriskās jaudas noteikšanai.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Elektriskā jauda.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Elektriskie lielumi un to mērvienības. Gaismu iekārtu veidi un tehniskie dati. Elektrības pieslēguma veidi. Ar elektrību saistītie tehniskie apzīmējumi. Mērierīces elektriskās jaudas noteikšanai.</p>	<p>Spēja noskaidrot objektā pieejamo elektrisko jaudu, pielietojot mērierīces elektriskās jaudas noteikšanai.</p> <p align="right">4. LKI</p>
4.4.	Apzināt gaismu iekārtu kvalitāti un skaitu.	<p>Aprēķināt kopējo nepieciešamo gaismas daudzumu un jaudu saskaņā ar māksliniecisko ieceri.</p> <p>Izvēlēties gaismas kontroles ierīces atbilstoši darba uzdevumam.</p> <p>Lietot gaismas kontroles mērierīces.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Gaismas fizikālās īpašības. Elektronika. Gaismas veidi (redzamā gaisma, infrasarkanā, ultravioletā gaisma). Gaismošanas principi. Gaismošanas tehnika, uzbūve un pielietojums.</p>	<p>Spēja apzināt nepieciešamo gaismu iekārtu kvalitāti un skaitu saskaņā ar māksliniecisko ieceri.</p> <p align="right">4 LKI</p>

4.5.	Izvērtēt gaismošanas palīgierīču nepieciešamību un skaitu.	Apzināt palīgierīču klāstu.	Gaismas kontroles sistēmas un mērierīces. Telpas un gaismas mijiedarbība. Apkārtējās vides un gaismas likumsakarības. Elektrības fizikālās īpašības. Gaismas fizikālās īpašības. Krāsu mācība. Gaismošanas palīgierīces.	Spēja izvērtēt un noteikt nepieciešamos resursus gaismošanas procesam.	4. LKI
		Pārbaudīt nepieciešamo palīgierīču gatavību darbam.			
		Lietot nepieciešamās palīgierīces un papildaprīkojumu.			
4.6.	Izveidot gaismošanas komandas sastāvu.	Lietot sakaru ierīces.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Komandas veidošanas principi. Sakaru ierīces, to darbības principi.	Spēja izveidot gaismošanas komandas sastāvu darba uzdevuma veikšanai.	4. LKI
		Noskaidrot gaismošanas komandas sastāvu un iesaistītās puses.			
		Sazināties ar potenciāli iesaistītajām personām.			
4.7.	Piedāvāt atbilstošākos gaismojuma tehniskos risinājumus.	Izstrādāt gaismojuma tehniskos risinājumus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Zināšanas par gaismojuma tehniskajiem risinājumiem. Mūsdienīgas prezentācijas izveidošanas metodes.	Spēja izstrādāt un prezentēt gaismojuma tehniskos risinājumus.	4. LKI
		Prezentēt gaismojuma tehniskos risinājumus pasūtītājam.			
4.8.	Izvērtēt ar gaismošanas procesu saistītos riskus.	Izvērtēt iespējamos gaismošanas procesa tehnoloģiskos, vides, sociālos un juridiskos riskus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Risku veidi un to novērtēšanas principi. Neplānoto risku novēršanas metodes.	Spēja izvērtēt ar gaismošanas procesu saistītos riskus un iespēju robežās novērst radušos riskus.	4. LKI
		Novērst radušos neplānotos riskus.			
4.9.	Sagatavot gaismošanas tehnikas komplektāciju.	Noteikt nepieciešamo gaismošanas tehnikas komplektāciju darbam.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Gaismošanas tehnikas komplektācija. Gaismošanas tehnikas specifika un uzbūve.	Spēja nokomplektēt gaismošanas tehniku atbilstoši darba uzdevumam.	4. LKI
		Nokomplektēt gaismošanas tehniku atbilstoši darba uzdevumam.			
4.10.	Pārbaudīt gaismošanas tehnikas stāvokli.	Novērtēt gaismu iekārtu tehnisko stāvokli.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Gaismu iekārtu tehniskā stāvokļa novērtēšanas metodes. Gaismošanas tehnikas defektu	Spēja novērtēt gaismu iekārtu tehnisko stāvokli, iespēju robežās novēršot tehniskos defektus.	4. LKI
		Novērst gaismošanas tehnikas defektus iespēju robežās.			

			novēršanas iespējas.		
4.11.	Sagatavot gaismošanas tehnikas papildaprīkojumu.	Izvēlēties nepieciešamo gaismošanas tehnikas papildaprīkojumu atbilstoši darba uzdevumam. Nokomplektēt nepieciešamo gaismošanas tehnikas papildaprīkojumu. Pārbaudīt gaismošanas tehnikas papildaprīkojuma gatavību darbam.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Gaismošanas tehnikas papildaprīkojums, tā komplektācija.	Spēja izvēlēties un nokomplektēt nepieciešamo papildaprīkojumu gaismošanas procesam.	4. LKI
4.12.	Sagatavot gaismas pulti darba procesam.	Noteikt nepieciešamo gaismas pulti atbilstoši darba uzdevumam. Pārbaudīt gaismas pults tehnisko stāvokli. Pārbaudīt iestatīto gaismas partitūru atbilstoši darba uzdevumam. Sagatavot rezerves kopiju gaismas partitūrai datu nesējā. Ieprogrammēt gaismas avotu atrašanās vietu, numerāciju un IP adreses.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Gaismas pultis, to veidi un darbības principi. Gaismas pults programmēšanas pamati. Gaismas partitūra. Gaismu 3D modelēšanas datorprogrammu pamati.	Spēja sagatavot gaismas pulti gaismošanas procesam, pārbaudot tās tehnisko stāvokli un iestatīto gaismas partitūru atbilstoši darba uzdevumam.	4. LKI
4.13.	Sagatavot gaismošanas tehniku transportēšanai.	Salikt gaismošanas tehniku transportēšanai. Izvēlēties piemērotāko transportēšanas veidu. Nostiprināt gaismošanas tehniku drošai transportēšanai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Statika. Dinamika un kinemātika. Objektu formas un to novietojums. <u>Lietošanas līmenī:</u> Loģistikas pamatprincipi. Kravu nostiprināšanas principi. Kravu apstrādes materiāli. Gaismošanas tehnikas tehnisko defektu novēršana pēc transportēšanas.	Spēja sagatavot un vadīt gaismošanas tehnikas transportēšanas procesu.	4. LKI
4.14.	Pārlicināties par gaismošanas tehnikas nogādāšanu un gatavību darbam.	Ievērot drošu gaismošanas tehnikas transportēšanu. Pārbaudīt gaismošanas tehnikas tehnisko stāvokli pēc transportēšanas.			

		Novērst iespējamus tehniskos defektus pēc transportēšanas.			
4.15.	Izveidot mākslinieciski un tehniski augstvērtīgu gaismas partitūru.	Izveidot gaismas partitūras skici.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Gaismas modelēšanas datorprogrammas. Gaismu 3D digitālās simulācijas programmas.	Spēja izveidot mākslinieciski un tehniski augstvērtīgu gaismas partitūru atbilstoši darba uzdevumam un mākslinieciskajai iecerei.	4. LKI
		Izveidot gaismošanas tehnikas vienību un jaudu izvietojuma plānu atbilstoši mākslinieciskajai iecerei.			
4.16.	Izveidot gaismu izvietojuma shēmu.	Izstrādāt gaismu izvietojuma shēmas skici.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Gaismas partitūras veidošanas pamatprincipi. Koncerta gaismošanas pamatprincipi. Kino gaismošanas pamatprincipi. Teātra gaismošanas pamatprincipi. Televīzijas gaismošanas pamatprincipi. Dabīgais un mākslīgais apgaismojums. Apkārtojās vides un gaismas likumsakarības. Darbs ar vienu gaismas avotu vai vairākiem gaismas avotiem. Gaismas atstarošanās un izplatīšanās, mijiedarbība ar vidi. Gaismošanas tehnikas vienību un jaudu izvietojuma plāna izveides principi. Krāsu korekcija. Specefektu plānošana un izmantošana mākslas performancēs. Skatuves apgaismes iekārtas.	Spēja izveidot gaismu izvietojuma shēmu atbilstoši darba uzdevumam un mākslinieciskajai iecerei.	4. LKI
		Izstrādāt 3D digitālo gaismojumu atbilstoši mākslinieciskajai iecerei.			
		Lietot nepieciešamās datorprogrammas gaismu izvietojuma shēmas izstrādei.			
4.17.	Koordinēt gaismas tehniķu darba procesu.	Sadalīt gaismas tehniķu pienākumus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Darba organizācija un pienākumu deleģēšana. <u>Lietošanas līmenī:</u> Veiksmīgas komunikācijas pamatprincipi.	Spēja koordinēt gaismas tehniķu darba procesu.	4. LKI
		Sekot līdzi darba procesam.			
		Sekot līdzi darba drošības noteikumu ievērošanai.			
4.18.	Uzstādīt gaismošanas tehniku.	Izvietot gaismošanas tehniku atbilstoši darba uzdevumam.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Telpas ģeometrija.	Spēja uzstādīt un noregulēt gaismošanas tehniku atbilstoši darba uzdevumam.	4. LKI

		Noregulēt gaismu iekārtas un to jaudu atbilstoši mākslinieciskajai iecerei.	Gaismošanas tehnikas izvietojanas principi. Gaismošanas tehnikas noregulēšanas pamatprincipi.		
4.19.	Piemērot esošās gaismas partitūras un shēmas darba videi.	Novērtēt gaismošanas vidi. Noregulēt esošās gaismu iekārtas atbilstoši nepieciešamajai gaismu partitūrai darba vidē. Īstenot māksliniecisko ieceri ar konkrētā vietā esošo gaismošanas tehniku atbilstoši gaismošanas shēmai. Izmantot gaismošanas papildaprīkojumu nepieciešamības gadījumā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Gaismošanas tehnikas piemērošana darba videi. Gaismas optiskās īpašības.	Spēja piemērot esošās gaismas partitūras un shēmas darba videi, izmantojot nepieciešamo papildaprīkojumu.	4. LKI
4.20.	Izveidot partitūru gaismas pultī.	Izmantot gaismas pults darbības iespējas gaismas avotu regulēšanai. Izveidot gaismas partitūru, lietojot atbilstošās datorprogrammas. Izveidot gaismas partitūru, izmantojot partitūras izveides iespējas gaismas pultī.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Gaismas pults darbības pamatprincipi un to konfigurācija. Datorprogrammas gaismas partitūras izveidei. Tālvadības pults izmantošana. Pulšu savietojamība gaismas un video kontroles vienotas sistēmas izveidei.	Spēja izveidot partitūru gaismas pultī atbilstoši režisora mākslinieciskajai iecerei.	4. LKI
4.21.	Pārbaudīt gaismas partitūru un shēmu atbilstību mākslinieciskajai iecerei.	Salīdzināt gaismas partitūru un shēmu atbilstību mākslinieciskajai iecerei. Pārbaudīt gaismas jaudu un temperatūru atbilstoši tehniskajām prasībām.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Gaismas jaudas un temperatūras.	Spēja pārbaudīt gaismas partitūras un shēmu atbilstību mākslinieciskajai iecerei.	4. LKI
4.22.	Uzturēt gaismas partitūru un shēmu atbilstoši mākslinieciskajai iecerei.	Sekot līdzi gaismas shēmas nepārtrauktībai atbilstoši mākslinieciskajai iecerei. Sekot līdzi gaismas raksturam. Mainīt gaismas raksturu atbilstoši mākslinieciskajai iecerei.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Gaismas atstarošanas un absorbēšanas pamatprincipi. Gaismēnu likumsakarības. Gaismēnu kompozīcijas pamati.	Spēja sekot līdzi un uzturēt gaismas partitūru un shēmu atbilstoši mākslinieciskajai iecerei.	4. LKI

4.23.	Sekot līdzi izmaiņām gaismas krāsu temperatūrā.	Sekot līdzi gaismu filtriem un to tehniskajam stāvoklim.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Gaismas filtri. Krāsu mācība (toņi, intensitāte utt.). Gaismas krāsu temperatūra. Krāsu maiņu režīmu izmantošana apgaismošanas ierīcēs.	Spēja sekot līdzi izmaiņām gaismas krāsu temperatūrā, izmantojot palīgierīces.	4. LKI
		Noteikt gaismas temperatūras maiņu, izmantojot palīgierīces.			
4.24.	Nodrošināt gaismošanas tehnikas darbību darba procesā.	Pārbaudīt gaismošanas tehnikas tehnisko stāvokli darba procesā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Gaismošanas tehnikas darbības principi.	Spēja nodrošināt nepārtrauktu gaismošanas tehnikas darbību darba procesā.	4. LKI
		Pārliecināties par gaismošanas tehnikas izvietojumu atbilstoši gaismošanas darba uzdevumam darba procesā.			
4.25.	Veikt izmaiņas gaismas partitūrā vai shēmā atbilstoši situācijai darba procesā.	Lietot gaismas pulti.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Gaismas pults darbības iespējas. Gaismas partitūras un shēmas secība un iespējas. Gaismas avotu atrašanās vieta un numerācija.	Spēja operatīvi veikt nepieciešamās izmaiņas gaismas partitūrā vai shēmā darba procesā.	4. LKI
		Sekot līdzi kontroles monitoram.			
		Sadarboties ar režisoru/pasūtītāju.			
		Veikt nepieciešamās korekcijas gaismas partitūrā vai shēmā atbilstoši situācijai.			

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Ievērot darba aizsardzības noteikumus.	Ievērot darba drošību. Reaģēt uz drošības zīmēm un signāliem. Izvēlēties atbilstošus darba aizsardzības līdzekļus. Lietot atbilstošos individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus. Sniegt pirmo palīdzību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba aizsardzības noteikumi. Objekta evakuācijas plāns. Darba drošības noteikumi. Individuālie un kolektīvie darba aizsardzības līdzekļi. Drošības zīmes un signāli. Pirmās palīdzības ABC. Fizikas pamatlikumi darbā ar gaismošanas tehniku.	Spēja ievērot darba aizsardzības noteikumus un lietot atbilstošus darba aizsardzības līdzekļus, kā arī nepieciešamības gadījumā sniegt pirmo palīdzību.	4. LKI
5.2.	Ievērot ugunsdrošības noteikumus.	Izvērtēt ugunsdrošības riskus. Rīkoties ugunsgrēka gadījumā atbilstoši instrukcijai un evakuācijas plānam. Izmantot ugunsdzēsības līdzekļus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Avārijas un pirmsavārijas situācijas. Rīcība ārkārtas situācijās. Apdegumi, to veidi un pakāpes. <u>Lietošanas līmenī:</u> Ugunsdrošības noteikumi. Rīcība ārkārtas situācijās. Ugunsdrošības riski un to novērtēšana. Ugunsdzēsības līdzekļi.	Spēja veikt uzdevumus, ievērojot elektrodrošības un ugunsdrošības prasības.	4. LKI
5.3.	Ievērot elektrodrošības noteikumus.	Ievērot brīdinājuma zīmes. Atbildīgi rīkoties ar elektriskām iekārtām un ierīcēm atbilstoši elektrodrošības prasībām. Novērtēt elektroierīci un konstatēt tās bojājumus. Veikt pasākumus elektrotraumu nepieļaušanai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Elektrības ietekme uz cilvēka ķermeni. Elektriskās strāvas iedarbības noteicošie faktori. <u>Lietošanas līmenī:</u> Elektrodrošības noteikumi. Brīdinājuma zīmes. Elektrotraumas un rīcība elektrotraumu gadījumos.		

5.4.	Ievērot vides aizsardzības noteikumus.	Lietot veselībai un videi drošus darba paņēmienus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ilgtspējīgas attīstības būtība.	Spēja atbildīgi ievērot vides aizsardzības prasības.	4. LKI
		Saudzēt apkārtējo vidi.	<u>Izpratnes līmenī:</u>		
		Novērtēt vides piesārņojuma risku.	Vides aizsardzības noteikumi. Vides piesārņojums.		
		Veikt pasākumus vides piesārņojuma mazināšanai.	Atkritumi un to utilizācija.		
		Nodrošināt darba procesā radīto atkritumu utilizāciju.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Veselībai un videi droši darba paņēmieni.		
5.5.	Lietot valsts valodu.	Skaidri un saprotami sazināties valsts valodā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos. Valodas stili un intonācijas iezīmes.	Spēja sazināties mutiski un rakstiski valsts valodā, lietojot profesionālo terminoloģiju.	4. LKI
		Ievērot lietišķās komunikācijas principus valsts valodā rakstos un mutvārdos.	<u>Lietošanas līmenī:</u>		
		Lietot profesionālo terminoloģiju.	Valodas funkcijas. Vārdu krājums valsts valodā. Profesionālā terminoloģija valsts valodā.		
5.6.	Lietot vienu svešvalodu.	Sazināties mutiski un rakstiski vienā svešvalodā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Vārdu krājums vienā svešvalodā. Svešvalodas lietojums.	Spēja sazināties un lietot profesionālo terminoloģiju vienā svešvalodā.	4. LKI
		Lietot profesionālo terminoloģiju vienā svešvalodā.	Profesionālā terminoloģija vienā svešvalodā. Starpkultūru mijiedarbība.		
5.7.	Lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.	Lietot datoru un biroja tehniku.	<u>Priekšstata līmenī:</u>	Spēja droši lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas darba uzdevuma veikšanai.	4. LKI
		Sagatavot pēc parauga dokumentus, izmantojot datorprogrammas.	Normatīvie akti informācijas tehnoloģiju jomā.		
		Sazināties, izmantojot informācijas tehnoloģijas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Datora darbības principi. Biroja tehnikas lietošanas principi.		
		Izmantot datora lietošanas drošības	Informācijas sistēmu drošība.		

		programmas.	<u>Lietošanas līmenī:</u>		
		Lietot informācijas datu nesējus.	Datorprogrammas dokumentu sagatavošanā. Datoru drošības programmas.		
5.8.	Sazināties ar pasūtītāju un sadarbības partneriem.	Noskaidrot pasūtītāja vēlmes un intereses.	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja saprotami un toleranti sazināties ar gaismošanas procesā iesaistītajām personām, lietojot profesionālo terminoloģiju.	4. LKI
		Izteikties skaidri un nepārprotami.	Komunikācijas pamati.		
		Ievērot profesionālo ētiku.	<u>Lietošanas līmenī:</u>		
		Ievērot pieklājību.	Profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipi.		
5.9.	Sadarboties ar gaismošanas komandu un citiem dienestiem vai institūcijām.	Sadarboties ar gaismošanas komandu, citiem dienestiem un institūcijām.	<u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja sadarboties ar gaismošanas procesā iesaistītajām personām, strādājot komandā.	4. LKI
		Ievērot profesionālās saskarsmes principus.	Saskarsmes psiholoģija. Profesionālās saskarsmes principi.		
		Strādāt komandā.			
5.10.	Risināt konfliktsituācijas.	Noskaidrot konflikta būtību.	<u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja rast piemērotāko risinājumu konfliktsituāciju gadījumos un atbildīgi novērst radušos konfliktsituāciju.	4. LKI
		Rast piemērotāko konflikta risinājumu.	Konflikti un to risinājumi. Psiholoģijas pamati.		
		Novērst radušos konfliktsituāciju.			
5.11.	Ievērot darba tiesisko attiecību normas.	Piemērot Darba likumu un citus normatīvos aktus, kas regulē darba tiesiskās attiecības.	<u>Priekšstata līmenī:</u>	Spēja veikt gaismošanas uzdevumus, ievērojot darba tiesisko attiecību normas.	3. LKI
		Ievērot darba devēja un darbinieka pienākumus un tiesības.	Darba tiesību normas. <u>Izpratnes līmenī:</u>		
		Ievērot iekšējās kārtības noteikumus.	Indivīda tiesības, pienākumi un atbildība. <u>Lietošanas līmenī:</u>		
			Iekšējās kārtības noteikumi.		
5.12.	Ievērot saistošo likumdošanu.	Piemērot nozares normatīvos aktus dotā uzdevuma veikšanā.	<u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja sekot aktualitātēm nozares saistošajos normatīvajos aktos un	4. LKI
			Nozares saistošie normatīvie akti.		

		Ievērot autortiesības.	Personas datu aizsardzības normatīvie akti.	orientēties likumdošanā, kas regulē autortiesības.	
		Ievērot cilvēktiesības.	Cilvēktiesību regulējošie normatīvie akti.		
		Sekot aktualitātēm profesijai saistošajā likumdošanā.	Autortiesību likums.		
5.13.	Veikt darba uzdevumus atbilstoši uzņēmējdarbības principiem.	Veikt individuālo uzņēmējdarbību.	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja veikt darba uzdevumus atbilstoši uzņēmējdarbības principiem un orientējoties uz kopējā mērķa sasniegšanu.	4. LKI
		Izstrādāt biznesa plānu.	Uzņēmējdarbību regulējošie normatīvie akti.		
		Izvērtēt ekonomiskos riskus.	Komercedarbības veidi.		
		Izprast uzņēmuma misiju.	Uzņēmuma vadīšanas būtība.		
		Veikt savus uzdevumus orientējoties uz uzņēmuma kopējā mērķa sasniegšanu.	<u>Lietošanas līmenī:</u>		
			Uzņēmuma darba organizācija.		
			Biznesa plāna izstrāde.		
			Tirgzinības pamati.		
5.14.	Plānot gaismošanas procesu.	Izstrādāt gaismošanas laika grafiku, paredzot darba uzdevuma izpildi ar laika rezervi.	<u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja patstāvīgi plānot nepieciešamo laiku gaismošanas procesa veikšanai.	4. LKI
		Iekļauties noteiktajos termiņos.	Laika plānošanas principi.		
		Prognozēt atsevišķu darbu laikietilpību.			
5.15.	Veikt preventīvos pasākumus iespējamo risku novēršanai gaismošanas procesā.	Sagatavot gaismošanas tehnikas rezerves komplektu.	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja veikt nepieciešamos pasākumus risku novēršanai.	4. LKI
		Paredzēt meteoroloģisko laika apstākļu ietekmi uz tehniku.	Preventīvo pasākumu nozīme.		
		Sagatavot papildus darba aizsardzības līdzekļus iespējamai riska situācijai.	<u>Lietošanas līmenī:</u>		
		Ievērot gaismu iekārtu specifiskos ekspluatācijas nosacījumus dažādos apstākļos.	Specifiskie gaismu iekārtu ekspluatācijas noteikumi.		
			Gaismošanas tehnikas lietošanas un uzglabāšanas nosacījumi pie dažādiem laika apstākļiem.		
5.16.	Vadīt gaismošanas	Organizēt gaismošanas procesu.	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja organizēt gaismošanas procesu un	5. LKI

	komandas darbu.	<p>Izprast citu iesaistīto darbinieku lomu gaismošanas procesā.</p> <p>Uzņemt atbildību.</p> <p>Izvērtēt uzdevumus un tos atbilstoši deleģēt.</p> <p>Sekot uzdevuma izpildei.</p> <p>Novērtēt darbinieku ieguldījumu.</p>	<p>Personālvadības pamati.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Darba plānošana. Darba organizācijas principi. Cilvēku resursu vadība.</p>	<p>vadīt pakļautībā esošos darbiniekus.</p>	
5.17.	Pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.	<p>Sekot līdzi jaunākajām tendencēm un tehnoloģiju attīstībai nozarē.</p> <p>Spēja noteikt un izvērtēt profesionālo pienākumu veikšanā nepieciešamās zināšanas un prasmes.</p> <p>Apgūt kvalifikācijas uzturēšanai un pilnveidošanai nepieciešamās zināšanas un prasmes.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Mācīšanās stratēģijas. Profesionālās karjeras izaugsme un tās nozīme.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Nozares informācijas avoti. Nozares informācijas analīze un nepieciešamo vai aktualizējamo zināšanu un prasmju noteikšana. Mācību un karjeras plānošana.</p>	<p>Spēja noteikt un izvērtēt profesionālo pienākumu veikšanā nepieciešamās zināšanas un prasmes, pastāvīgi uzturēt un pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.</p>	4. LKI

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība.</p> <p>Profesijas standarta izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dace Laizāne – eksperte, Rīgas Mākslas un mediju tehnikums, Mediju mākslas nodaļas vadītāja, direktora vietniece; - Gvido Zilūzis – eksperts, Latvijas Televīzija, Satura ražošanas daļas direktors; - Ģederts Siliņš – eksperts, "SDG Lighting" īpašnieks, gaismošanas operators; - Laila Birģele – eksperte, Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris, elektroapgāismes un skaņu inženiere; - Uldis GreTERS – eksperts, "POPCORNFILM", gaismošanas un skaņu operators; - Aldis Misēvičs – moderators, Latvijas Kultūras darbinieku arodbiedrību federācijas priekšsēdētājs; - Inese Fedulova – moderatora asistente, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība. <p>Metodiskais atbalsts:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dace Vīgante – Valsts izglītības satura centrs, projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākā eksperte satura izstrādes jautājumos.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<ul style="list-style-type: none"> - Ilze Kupča, Kultūras ministrija, Latvijas Nacionālā kultūras centra Vizuālās mākslas izglītības eksperte; - Dzintra Purviņa, Kultūras ministrija, Radošo industriju nodaļas referente, Latvijas Dizaina padomes locekle; - Ivars Upmalis, Drukas un mediju tehnoloģiju nozares ekspertu padome, Latvijas Poligrāfijas uzņēmumu asociācija, SIA "LabiInk" valdes priekšsēdētājs; - Alise Maskaļova, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības profesiju standartu izstrādes projekta vadītāja; - Irēna Ansava, Profesionālās izglītības biedrība, izstāžu zāles Arsenāls Vizuālās komunikācijas speciāliste, Ogres tehnikuma pedagoģe; - Ilga Bidzāne, VISCS Profesionālās izglītības departamenta Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vecākā referente.
Profesijas standarta NEP atzinums	Nozares ekspertu padome nav izveidota.
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	19.09.2018.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	Nav.